

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
Юридичний факультет
Кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
НУ «Запорізька політехніка»
 prof. Юрій ФІЛЕЙ
 «31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК_16 Кримінальне право
(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет юридичний факультет
(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська

2022 рік

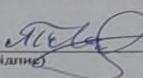
Робоча програма **Кримінальне право**
(нова навчальної дисципліни)
для здобувачів вищої освіти спеціальності **262 Правоохоронна діяльність**,
освітня програма (спеціалізація) **Правоохоронна діяльність, 2022, 53 с.**
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник: Леоненко Т.Є., завідувач кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права,
д. ю. н., професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
кримінального, цивільного та міжнародного права

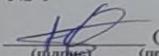
Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права
(найменування кафедри)

«29» серпня 2022 року (Леоненко Т.Є.)
(підпись) (прізвище та інішали)

Схвалено науково-методичною комісією **юридичного факультету**
(найменування факультету)

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

«31» серпня 2022 року Голова (Філей ІО.В.)
(підпись) (прізвище та інішали)

© Леоненко Т. Є., 2022
© НУ «Запорізька політехніка», 2022

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	Галузь знань <u>26 Цивільна безпека</u> (шифр і найменування)	обов'язкова	
Модулів – 3	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) <u>262 Правоохоронна діяльність,</u> <u>Правоохоронна діяльність</u> (код і найменування)	Рік підготовки: 1-2-й 1-2-й	
Змістових модулів – 6		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		1-2-3-й	1-2-3-й
Загальна кількість годин – 360		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи студента – 5,1	Освітній ступінь: бакалавр	58 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		58 год.	10 год.
		Лабораторні	
		ГОД.	ГОД.
		Самостійна робота	
		219 год.	292 год.
	Індивідуальні завдання: 21 год. / 44 год.		
	Вид контролю: залік, іспит, іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 33% до 67%;
- для заочної форми навчання – 7% до 93%.

1. Мета навчальної дисципліни

Мета засвоєння основних правових понять, категорій, кримінально-правових інститутів, базою для яких є Конституція України та чинне кримінальне законодавство.

Завдання забезпечення викладання й вивчення курсу з метою всебічної підготовки висококваліфікованих спеціалістів-юристів, які володіють основами теоретичних знань і практичними навичками їх застосування у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

інтегральну компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохранної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохранної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

фахові компетентності: СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохранної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохранної функції держави. СК2. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохранної діяльності. СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-поняттійним апаратом права і правоохранної діяльності. СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності. СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел. СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК7. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми. СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядку. СК9. Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної

обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин. СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти. СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків). СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання. СК13. Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності. СК16. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу. СК17. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система. СК18. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури. СК19. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом. СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Очікувані програмні результати навчання: РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. РН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохранної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки. РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохранної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохранної діяльності. РН15. Працювати

автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності. РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення. РН17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпекі держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо). РН18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності. РН20. Підтримувати, встановлені на законодавчому рівні, умови дотримання дозвільної системи. РН21. Організовувати заходи щодо режиму секретності та захисту інформації. РН22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення кримінального права.

Тема 1. Поняття кримінального права

Поняття кримінального права. Поняття кримінального права як самостійної галузі права. Ознаки кримінального права. Соціальна обумовленість кримінального права. Предмет кримінального права. Метод кримінального права. Джерела кримінального права. Принципи кримінального права. Загально-правові принципи. Галузеві (спеціальні) принципи кримінального права. Невідворотність кримінальної відповідальності. Відповідальність за наявності вини. Особиста відповідальність. Диференціація кримінальної відповідальності. Економія кримінальної репресії. Завдання кримінального права. Функції кримінального права. Охоронна функція кримінального права. Запобігання кримінальним правопорушенням. Система кримінального права. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права. Кримінальне право та суміжні галузі права (кримінальне процесуальне право, кримінально-виконавче право, адміністративне право). Кримінальне право в системі права. Загальна і Особлива частини кримінального права, їх єдність і взаємозв'язок. Поняття та система Загальної частини кримінального права. Кримінальне право як наука. Методи науки кримінального права. Завдання науки кримінального права. Кримінальна політика. Криміналізація. Декриміналізація. Пеналізація. Депenalізація.

Тема 2. Поняття та види кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність та її підстава

Поняття кримінального правопорушення та його ознаки. Суспільна

небезпечність як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Характер суспільної небезпечності. Ступінь суспільної небезпечності. Кримінальна протиправність як формальна ознака кримінального правопорушення. Винність, її зміст та значення. Карапість як невід'ємна ознака кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень залежно від їх тяжкості. Кримінальний проступок. Нетяжкий злочин. Тяжкий злочин. Особливо тяжкий злочин. Поняття та ознаки малозначного діяння, що формально містить ознаки кримінального правопорушення. Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень. Поняття кримінальної відповідальності. Зміст кримінальної відповідальності. Підстави кримінальної відповідальності. Форми кримінальної відповідальності. Реалізація кримінальної відповідальності. Покарання. Виконання (застосування) покарання. Кримінально-правові відносини. Суб'єкти кримінальних правовідносин. Предмет кримінальних правовідносин. Зміст кримінальних правовідносин.

Тема 3. Склад кримінального правопорушення

Поняття складу кримінального правопорушення та його значення. Значення складу кримінального правопорушення для кваліфікації кримінальних правопорушень. Загальна характеристика елементів складу кримінального правопорушення, їх зміст та органічна єдність. Обов'язкові та факультативні ознаки складу кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення (особа, яка вчинила кримінального правопорушення). Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Співвідношення понять кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення, складу кримінального правопорушення та диспозиції кримінально-правової норми. Класифікація (види) складів кримінальних правопорушень в залежності від ступеня та характеру суспільної небезпеки. Класифікація (види) складів кримінальних правопорушень в залежності від способу описання в законі. Класифікація (види) складів кримінальних правопорушень в залежності від особливостей конструкції. Основні функції складу кримінального правопорушення в механізмі кримінально-правового регулювання. Формула кваліфікації кримінального правопорушення та юридичне формулювання обвинувачення.

Змістовий модуль 2. Склад кримінального правопорушення.

Тема 4. Об'єкт кримінального правопорушення

Концептуальні підходи до визначення поняття об'єкта кримінального правопорушення: основна характеристика. Суспільні відносини, цінності; блага. Структура об'єкта кримінального правопорушення. Структура суспільних відносин як об'єкта кримінального правопорушення. Суб'єкти суспільних відносин. Предмет суспільних відносин. Зміст суспільних відносин. Структура

соціальних цінностей: потерпілі, соціальні блага, права та законні інтереси. Класифікація (види) об'єктів кримінального правопорушення «за горизонталлю». Загальний об'єкт кримінального правопорушення. Родовий об'єкт кримінального правопорушення. Видовий (груповий) об'єкт кримінального правопорушення. Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення. Класифікація (види) об'єктів кримінального правопорушення «за вертикаллю». Основний безпосередній об'єкт кримінального правопорушення. Додатковий безпосередній об'єкт кримінального правопорушення. Багатооб'єктні кримінальні правопорушення. Додатковий обов'язковий об'єкт кримінального правопорушення. Додатковий факультативний об'єкт кримінального правопорушення. Поняття предмета кримінального правопорушення. Відмінність предмета кримінального правопорушення від об'єкта кримінального правопорушення. Поняття потерпілого від кримінального правопорушення. Класифікація (види) потерпілих від кримінального правопорушення. Загальний потерпілий від кримінального правопорушення. Спеціальний потерпілий від кримінального правопорушення.

Тема 5. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття та значення об'єктивної сторони кримінального правопорушення як елементу складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечне діяння як обов'язкова ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Форми суспільно небезпечної дії як форми суспільно небезпечного діяння. Поняття та види суспільно небезпечної дії як форми суспільно небезпечного діяння. Фізичні й енергетичні дії. Суспільно небезпечна бездіяльність як форма суспільно небезпечного діяння. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення, їх види та значення в кримінальному праві. Реальна шкода. Делікт створення небезпеки. Матеріальна (майнова) шкода. Нематеріальна (немайнова) шкода. Фізична шкода. Розподіл складів кримінальних правопорушень на формальні, матеріальні та усічені та його значення для кваліфікації кримінальних правопорушень. Поділ причинного зв'язку на необхідний і випадковий, безпосередній і опосередкований. Факультативні ознаки об'єктивної сторони та їх значення для кваліфікації кримінальних правопорушень. Способ вчинення кримінального правопорушення. Місце вчинення кримінального правопорушення. Час вчинення кримінального правопорушення. Обстановка (обставини, ситуація) вчинення кримінального правопорушення. Знаряддя та засоби вчинення кримінального правопорушення. Значення нездоланної сили, фізичного та психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність за вчинення суспільно небезпечного діяння.

Тема 6. Суб'єкт кримінального правопорушення. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування

Поняття та загальна характеристика суб'єкта кримінального правопорушення у кримінальному праві. Ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Фізична особа. Проблема визнання юридичних осіб суб'єктами окремих видів

кrimінальних правопорушень. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кrimінального правопорушення. Юридичний критерій осудності. Медичний (біологічний) критерій осудності. Обмежена осудність. Вік, з якого може наставати кrimінальна відповідальність. Визначення віку кrimінальної відповідальності за відсутністю офіційних даних, що його підтверджують. Види віку кrimінальної відповідальності. Загальний вік кrimінальної відповідальності. Знижений вік кrimінальної відповідальності. Підвищений вік кrimінальної відповідальності. Обґрунтування диференціації віку кrimінальної відповідальності. Поняття спеціального суб'єкта кrimінального правопорушення. Ознаки спеціального суб'єкта кrimінального правопорушення. Види спеціального суб'єкта кrimінального правопорушення. Поняття неосудності. Критерії неосудності. Медичний (біологічний) критерій неосудності. Хронічна психічна хвороба. Тимчасовий розлад психічної діяльності. Недоумство (олігофренія). Інший хворобливий стан психіки. Юридичний критерій неосудності. Наслідки визнання особи неосудною. Відповідальність за кrimінальні правопорушення, вчинені в стані сп'яніння та її обґрунтування. Поняття примусових заходів медичного характеру. Мета примусових заходів медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Продовження примусових заходів медичного характеру. Зміна примусових заходів медичного характеру. Припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування та особи, до яких воно застосовуються.

Тема 7. Суб'єктивна сторона кrimінального правопорушення

Поняття, ознаки та значення суб'єктивної сторони кrimінального правопорушення. Принцип суб'єктивного ставлення. Вина як головна ознака суб'єктивної сторони кrimінального правопорушення. Зміст вини. Сутність вини. Конституційні положення щодо встановлення вини при притягненні особи до кrimінальної відповідальності. Форми вини. Поняття та види умислу. Пряний умисел. Непряний умисел. Різновиди умислу, вироблені кrimінально-правовою теорією та судовою практикою: визначений, невизначений, альтернативний, заздалегідь обдуманий, раптовий, афектований. Особливості змісту умислу в кrimінальних правопорушеннях із формальним складом. Поняття та види необережності. Кrimінальна протиправна самовпевненість. Кrimінальна протиправна недбалість. Невинне заподіяння шкоди (випадок або казус), його відмінність від кrimінальної протиправної недбалості. Подвійна (складна або змішана) форма вини, її значення для кваліфікації кrimінальних правопорушень. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кrimінального правопорушення. Мотив кrimінального правопорушення. Мета кrimінального правопорушення. Емоційний стан. Фізіологічний афект. Поняття та види помилок у кrimінальному праві, їхній уплив на кrimінальну відповідальність. Юридична та фактична помилки.

Змістовий модуль 3. Спеціальні положення про кrimінальне правопорушення.

Тема 8. Поняття, види, структура і тлумачення закону про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність. Ознаки закону про кримінальну відповідальність. Значення закону про кримінальну відповідальність. Структура Кримінального кодексу України. Загальна і Особлива частини Кримінального кодексу України, їх єдність і взаємозв'язок. Гіпотеза. Диспозиція кримінально-правової норми. Види диспозицій кримінально-правових норм. Проста диспозиція кримінально-правових норм. Описова диспозиція кримінально-правових норм. Бланкетна диспозиція кримінально-правових норм. Відсильна диспозиція кримінально-правових норм. Санкція кримінально-правової норми. Види санкцій кримінально-правових норм. Відносно визначена санкція кримінально-правової норми. Абсолютно визначена санкція кримінально-правової норми. Альтернативна санкція кримінально-правової норми. Поняття тлумачення кримінального закону. Значення тлумачення кримінального закону. Класифікація (види) тлумачення кримінального закону. Класифікація тлумачення кримінального закону залежно від суб'єкта тлумачення. Легальне (офіційне) тлумачення кримінального закону. Судове тлумачення кримінального закону. Казуальне тлумачення кримінального закону. Правозастосовне тлумачення кримінального закону. Наукове (доктринальне) тлумачення кримінального закону. Класифікація тлумачення кримінального закону за прийомами (засобами) тлумачення. Граматичне (філологічне) тлумачення кримінального закону. Систематичне тлумачення кримінального закону. Історичне тлумачення кримінального закону. Класифікація тлумачення кримінального закону за обсягом (результатом). Буквальне (адекватне) тлумачення кримінального закону. Обмежувальне тлумачення кримінального закону. Поширювальне тлумачення кримінального закону. Застосуванням кримінального закону за аналогією. Суб'єкти тлумачення кримінального закону. Спосіб тлумачення кримінального закону. Обсяг тлумачення кримінального закону. Просторова та часова юрисдикція кримінального закону. Зміст принципів чинності кримінального закону у просторі. Територія України. Громадянин України. Іноземець. Особа без громадянства. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення кримінального правопорушення. Місце вчинення кримінального правопорушення. Набуття чинності кримінальним законом. Поняття часу вчинення кримінального правопорушення. Припинення (втрата) чинності кримінального закону. Обставини, внаслідок яких закон втрачає чинність. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі та її межі. «Проміжний» кримінальний закон. Зворотна дія «проміжного» кримінального закону. Пом'якшення кримінальної відповідальності. Скасування кримінальної протиправності діяння. Екстрадиція.

Тема 9. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Поняття та види стадій умисного кримінального правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення певних видів кримінальних правопорушень. Продовжуване кримінальне правопорушення. Триваюче кримінальне правопорушення. Складене кримінальне правопорушення.

Формальні, матеріальні, усічені склади кримінальних правопорушень. Поняття та види готовання до кримінального правопорушення. Підшукування засобів або знарядь для вчинення кримінального правопорушення. Засоби вчинення кримінального правопорушення. Знаряддя вчинення кримінального правопорушення. Пристосування засобів або знарядь для вчинення кримінального правопорушення. Підшукування співучасників. Змова на вчинення кримінального правопорушення. Усунення перешкод. Інше умисне створення умов для вчинення кримінального правопорушення. Відмінність готовання від виявлення наміру. Кваліфікація готовання до кримінального правопорушення. Поняття та види замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху. Закінчений замах. Незакінчений замах. Непридатний замах. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готовання. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Кваліфікація невдалої співчасті. Кваліфікація досягнення змови на вчинення кримінального правопорушення, організації злочинної групи, участі в організованій групі. Кваліфікація закінченого кримінального правопорушення, що являє собою готовання до іншого кримінального правопорушення. Кваліфікація невдалої спроби вчинити кримінальне правопорушення з матеріальним складом, якщо фактично заподіяння шкода є ознакою складу іншого закінченого кримінального правопорушення. Кваліфікація кримінального правопорушення, об'єктивна сторона якого включає два чи більше не альтернативних діяння. Кваліфікація дій співучасників у випадку коли виконавець вчинив лише замах на кримінальне правопорушення. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця, її поняття й ознаки. Дійове каяття. Розмежування добровільної відмови від кримінального правопорушення та дійового каяття.

Тема 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття та значення співчасті у кримінальному правопорушенні. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співчасті. Види співучасників. Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення. Організація вчинення кримінального правопорушення (кримінальних правопорушень). Керування підготовкою кримінального правопорушення (кримінальних правопорушень). Керування вчиненням кримінального правопорушення (кримінальних правопорушень). Утворення (створення) організованої групи чи злочинної організації. Керування організованою групою або злочинною організацією. Забезпечення фінансування кримінально-протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Організація приховування кримінальної протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації. Підбурювач. Схиляння підбурювачем до вчинення конкретного кримінального правопорушення. Схиляння підбурювачем співучасника до вчинення кримінального правопорушення, визначеного родовими (видовими) ознаками. Схиляння підбурювачем співучасника до вчинення будь-якого кримінального правопорушення. Посібник кримінального правопорушення. Види пособництва. Посебництво фізичне. Посебництво інтелектуальне. Підстави та межі

кrimінальної відповідальності співучасників. Форми співучасти: поняття, ознаки, значення. Проста форма співучасти. Складна форма співучасти. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб. Вчинення кримінального правопорушення за попередньою змовою групою осіб. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією. Специфічні прояви співучасти. Посереднє виконавство (виконання). Співучасть у кримінальному правопорушенні зі спеціальним суб'єктом. Співвиконавство у кримінальних правопорушеннях зі спеціальним суб'єктом. Правила кваліфікації кримінальних правопорушень зі спеціальним суб'єктом. Провокація кримінального правопорушення. Потурання кримінальному правопорушенню. Ексцес співучасника. Ексцес виконавця. Кількісний ексцес виконавця. Якісний ексцес виконавця. Кількісно-якісний ексцес виконавця. Невдалі організація, пособництво чи підбурювання до кримінального правопорушення. Добровільна відмова співучасників від доведення кримінального правопорушення до кінця. Поняття та види причетності до кримінального правопорушення. Заздалегідь не обіцяне приховування кримінального правопорушення. Заздалегідь не обіцяне придбання чи збут майна, добутого кримінальним протиправним шляхом. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Заздалегідь не обіцяне потурання кримінальному правопорушенню. Неповідомлення про кримінальне правопорушення. Кримінальна відповідальність за причетність до кримінального правопорушення.

Тема 11. Множиність кримінальних правопорушень

Поняття та види одиничних кримінальних правопорушень. Прості одиничні кримінальні правопорушення. Ускладнені одиничні кримінальні правопорушення. Триваюче кримінальне правопорушення. Продовжуване кримінальне правопорушення: поняття та ознаки. Складене (складне) кримінальне правопорушення. Значення одиничних кримінальних правопорушень. Поняття, загальні ознаки та види (форми, прояви) множиності кримінальних правопорушень. Відмінність множиності кримінальних правопорушень від триваючих, продовжуваних та складних (складених) кримінальних правопорушень. Практичне значення множиності кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки, види та правові наслідки повторності кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень, не пов'язана із засудженням винного за раніше вчинене ним кримінальне правопорушення (фактична повторність). Кваліфікація повторності тотожних кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень, пов'язана із засудженням винного за раніше вчинене ним кримінальне правопорушення. Правові наслідки повторності кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки, види та правові наслідки сукупності кримінальних правопорушень. Ідеальна сукупність кримінальних правопорушень. Реальна сукупність кримінальних правопорушень. Значення сукупності кримінальних правопорушень для кваліфікації кримінальних правопорушень та призначення покарання. Поняття, основні ознаки, види та правові наслідки рецидиву кримінальних правопорушень.

Загальний рецидив кримінальних правопорушень. Спеціальний рецидив кримінальних правопорушень. Простий рецидив кримінальних правопорушень. Складний рецидив кримінальних правопорушень. Пенітенціарний рецидив кримінальних правопорушень. Рецидив тяжких і особливо тяжких кримінальних правопорушень. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень. Правила кваліфікації при рецидиві тотожних кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення рецидиву. Правила кваліфікації при рецидиві однорідних чи різноманітних кримінальних правопорушень.

Змістовий модуль 4. Покарання, звільнення від нього та його відбування.

Тема 12. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття, загальні ознаки та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Суспільна небезпека. Соціальна корисність (нейтральність). Протиправність. Правомірність. Поняття необхідної оборони та умови її правомірності. Самозахист. Перевищення меж необхідної оборони. Уявна оборона. Відповідальність за шкоду, заподіяну в стані уявної оборони. Поняття та умови правомірності дій по затриманню особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Перевищення меж заподіяння шкоди особи, що вчинила кримінальне правопорушення, при її затриманні. Застосування вогнепальної зброї. Поняття крайньої необхідності та умови її правомірності. Перевищення меж крайньої необхідності. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння. Згода потерпілого на заподіяння шкоди. Евтаназія. Виконання наказу або розпорядження як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння. Діяння, пов'язане з ризиком (виправданий ризик) як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Організована група. Злочинна організація. Спеціальне завдання. Підстави, за наявності яких особа, що виконувала спеціальне завдання, підлягає кримінальній відповідальності.

Тема 13. Покарання та його призначення

Поняття, ознаки покарання та їх характеристика. Мета покарання, її складові та їх характеристика. Кара. Виправлення засуджених. Загальна превенція (загальне попередження або загальне запобігання вчиненню) кримінальних правопорушень. Спеціальна превенція (спеціальне попередження або спеціальне запобігання вчиненню) кримінальних правопорушень. Класифікація покарань та характеристика їх видів. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, які можуть застосовуватися як основні, так і додаткові. Покарання, пов'язані з ізоляцією від суспільства. Покарання, не пов'язані з ізоляцією від суспільства. Покарання, пов'язані з обмеженнями майнового характеру. Покарання, не пов'язані з обмеженнями майнового характеру. Загальні покарання. Спеціальні покарання. Покарання, що не можуть бути призначені, якщо вони не передбачені як основні чи додаткові санкцією статті Особливої частини КК (крім випадків

призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом – ст. 69 КК). Покарання, що можуть бути призначені у випадках, коли вони не передбачені санкцією статті Особливої частини КК. Покарання, що взагалі не передбачені санкцією статті (частини статті) Особливої частини КК. Система покарань: поняття, ознаки, правила побудови та їх характеристика. Кримінально-правова характеристика штрафу. Кримінально-правова характеристика позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Кримінально-правова характеристика позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Кримінально-правова характеристика громадських робіт. Кримінально-правова характеристика виправних робіт. Кримінально-правова характеристика службових обмежень для військовослужбовців. Кримінально-правова характеристика конфіскації майна. Кримінально-правова характеристика арешту. Кримінально-правова характеристика обмеження волі. Кримінально-правова характеристика тримання в дисциплінарному батальоні військовослужбовців. Кримінально-правова характеристика позбавлення волі на певний строк. Кримінально-правова характеристика довічного позбавлення волі.

Принципи та загальні засади призначення покарання. Обставини, що пом'якшують покарання. Обставини, що обтяжують покарання. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасти. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Обчислення строків покарання.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності, покарання та його відбування

Правові підстави, порядок та види звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обставин. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Поняття звільнення від покарання та його види. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Обов'язки, що покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування основного покарання з випробуванням. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш

м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування. Кримінально-правова характеристика амністії. Помилування.

Змістовий модуль 5. Поняття Особливої частини кримінального права України. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, особи та власності

Тема 15. Поняття Особливої частини кримінального права

Поняття Особливої частини кримінального права та її значення. Співвідношення Загальної і Особливої частин кримінального права.

Система Особливої частини кримінального законодавства України. Критерії систематизації. Особливості систем Особливої частини кримінального законодавства інших країн.

Роль науки кримінального права в розкритті змісту норм Особливої частини кримінального права, вирішенні питань правильної кваліфікації.

Значення вивчення судової практики і її узагальнень з окремих категорій кримінальних справ для правильноого розуміння й застосування кримінально-правових норм Особливої частини. Джерела судової практики.

Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень. Правові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення – правова модель і юридична підставка кваліфікації кримінальних правопорушень. Формула кваліфікації та формулювання звинувачення.

Кваліфікація кримінального правопорушення і склад кримінального правопорушення. Значення об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта й суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення для кваліфікації.

Значення правильної кваліфікації кримінальних правопорушень для здійснення правосуддя. Правильна кваліфікація як необхідна умова дотримання законності, прав і свобод громадян.

Тема 16. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України.

Злочини проти внутрішньої безпеки України

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Дії, вчинені з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а також змова про вчинення таких дій. Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади, а також розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Територія та державний кордон України. Дії, спрямовані на зміну меж території або державного кордону України. Публічні заклики до вчинення дій, спрямованих на зміну території або державного кордону України, або розповсюдження матеріалів

із закликами до вчинення таких дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя державного чи громадського діяча. Поняття посягання. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Мотиви даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Диверсія. Поняття диверсії. Види диверсійних дій. Особливості конструкції складу диверсії. Зміст мети як ознаки суб'єктивної сторони диверсії.

Злочини проти зовнішньої безпеки України

Державна зрада. Поняття державної зради. Форми державної зради. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт державної зради. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Шпигунство. Поняття шпигунства. Шпигунство, предметом якого є відомості, що становлять державну таємницю. Поняття державної таємниці. Суб'єкт шпигунства. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти життя особи

Загальна характеристика і види. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони.

Конституція України про охорону життя та здоров'я особи.

Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя.

Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Характерні ознаки такого вбивства.

Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство, та їх зміст.

Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин і його види.

Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Протизаконне насильство, систематичне знущання, тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану. Особливості змісту умислу в цьому кримінальному правопорушенні.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Потерпілий та час вчинення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відповідальність співучасників.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Поняття перевищенння меж необхідної оборони та перевищенння заходів, необхідних для затримання злочинця. Психічне ставлення суб'єкта до смерті потерпілого.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Відмежування цього виду вбивства від інших кримінальних правопорушень, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Жорстоке поводження, шантаж, примус до протиправних дій або систематичне приниження людської гідності як ознаки об'єктивної сторони. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

**Тема 18. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи
Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання.**

Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття тяжкого тілесного ушкодження і його види. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження і його ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Протизаконне насильство та тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання й раптовість виникнення такого стану.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Психічне ставлення суб'єкта до заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження, його види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Катування. Поняття катування. Мета вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності за це кримінальне правопорушення. Кваліфікуюча ознака цього кримінального правопорушення.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Диференціація відповідальності за вчинення цього кримінального

правопорушення. Кваліфікуючі ознаки та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Предмет цього кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зараження венеричною хворобою. Поняття венеричної хвороби. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне проведення аборту. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна лікувальна діяльність. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення прав пацієнта. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Насильницьке дононство. Насильство та обман. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне розголошення лікарської таємниці. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя чи здоров'я особи

Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Зміст завідомості. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Залишення в небезпеці. Момент закінчення кримінального правопорушення. Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від залишення в небезпеці.

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види. Конституція України про охорону волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Конструкція складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Захоплення заручників. Дії, що утворюють об'єктивну сторону цього кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Завідомість як ознака цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Підміна дитини. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.

Торгівля людьми або інша незаконна утода щодо людини. Дії, що утворюють об'єктивну сторону кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Експлуатація дітей. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти власності

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти власності. Поняття викрадення.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності з ознаками викрадення

Крадіжка. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Грабіж. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Розбій. Поняття й ознаки. Особливості складу кримінального правопорушення за конструкцією об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Вимагання. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Шахрайство. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрати. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Особливості предмета кримінального правопорушення. Ознаки діяння. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від розкрадання.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від співучасти у розкраданні.

Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності

Умисне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Необережне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Порушення обов'язків щодо охорони майна. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Погроза знищення майна. Види діяння. Особливості способу. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Змістовий модуль 6. Кримінальні правопорушення у сфері господарської, службової діяльності, здоров'я населення, проти особистих прав і свобод людини і громадянства, громадської безпеки, безпеки руху та експлуатації транспорту, правосуддя, громадського порядку та моральності

Тема 21. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Поняття, загальна характеристика й види господарських кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок заняття господарською діяльністю

Поняття зайняття гральним бізнесом. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного виготовлення, зберігання, збути або транспортування з метою збути підакцізних товарів. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття фіктивного підприємництва. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона.

Поняття доведення до банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Шахрайство з фінансовими ресурсами. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Наслідки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері промислового виробництва

Поняття умисного введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття незаконного використання знака для товарів і послуг, фіrmового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері фінансової діяльності

Поняття незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері економічних інтересів держави

Поняття виготовлення, зберігання, придбання, переведення, пересилання, ввезення в Україну з метою збути або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї. Ознаки суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття контрабанди. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Визначення розміру заподіяної шкоди.

Поняття умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або

фінансування тероризму. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищеннем. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону.

Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного виготовлення, підроблення, використання або збути незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття виготовлення, збути та використання підроблених недержавних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Наслідки. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру матеріальної шкоди.

Поняття підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття приховування інформації про діяльність емітента. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття незаконного використання інсайдерської інформації. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення у сфері приватизації

Поняття незаконної приватизації державного, комунального майна. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері вільного здійснення господарської діяльності

Протидія законній господарській діяльності. Поняття протидії. Наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки.

Розголошення комерційної або банківської таємниці. Поняття банківської та комерційної таємниці. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення кримінального законодавства у сфері господарської діяльності. Значення правильної кваліфікації господарських кримінальних правопорушень у діяльності ОВС.

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини й громадянина

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина. Проблема місця норм, що передбачають відповідальність за посягання на виборчі, трудові та інші особисті права у системі Особливої частини кримінального права.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації виборчих та інших політичних прав громадян

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участі у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Поняття перешкоджання і способи його здійснення.

Фальсифікація виборчих документів, документів референдуму чи фальсифікація підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців. Предмет цього кримінального правопорушення.

Порушення таємниці голосування. Характеристика діяння та спосіб його вчинення. Суб'єкт цього кримінального правопорушення.

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або релігійних переконань. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення (його специфіка для основного та кваліфікованого складів кримінального правопорушення). Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Характеристика перешкоджання. Зміст вини. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації особистих прав громадян

Порушення недоторканості житла громадян. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Поняття житла чи іншого володіння особи. Види дій. Характеристика інших дій, що порушують недоторканість. Суб'єкт даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Поняття таємниці листування. Види дій. Обставини, що виключають протиправність таких дій. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення недоторканості приватного життя. Види дій, та способи їх вчинення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення права на отримання освіти. Характеристика незаконної відмови та вимоги. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення права на безоплатну медичну допомогу. Характеристика дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти сім'ї

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Поняття ухилення. Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуюча ознака цього кримінального правопорушення.

Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Поняття ухилення та осіб, які відносяться до категорії «непрацездатні». Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Поняття тяжких наслідків як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зловживання опікунськими правами. Характеристика діяння. Суб'єктивна сторона. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Поняття таємниці усиновлення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Поняття незаконної посередницької діяльності або інших незаконних дій щодо усиновлення дитини, передачі її під опіку чи на виховання. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації права на працю

Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Поняття законної професійної діяльності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення законодавства про працю. Особливості законодавчої структури даного кримінального правопорушення. Потерпілий від кримінального правопорушення. Види діянь. Характеристика іншого грубого порушення законодавства про працю. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення угоди про працю. Поняття угоди про працю. Потерпілий від кримінального правопорушення. Спосіб вчинення даного злочинного діяння. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Види діянь. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Поняття безпідставності невиплати. Зміст вини. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення авторського права й суміжних прав. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Поняття матеріальної шкоди та її розміри. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення прав на об'єкти промислової власності. Предмет кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти релігії

Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне утримання, осквернення або знищення релігійних святынь. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Характеристика діяння. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Випадки правомірного присікання релігійних обрядів.

Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Поняття групи та її ознаки. Види діянь. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Тема 23. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з метою залякування населення і органів влади

Терористичний акт. Поняття терористичного акту, його ознаки. Фінансування тероризму. Види дій, що утворюють об'єктивну сторону. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з використанням організованих форм посягань

Створення злочинної організації. Поняття злочинної організації, її ознаки. Види дій. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння учасникам злочинної організації та укриття їх злочинної діяльності. Поняття й види заздалегідь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Умови притягнення до кримінальної відповідальності. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Бандитизм. Поняття банди та її ознаки. Види діянь. Особливості законодавчої конструкції даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікація дій осіб від 14 до 16 років, які брали участь у банді.

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Поняття неправдивого повідомлення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Поняття воєнізованого або збройного формування. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з порушенням правил поводження із загальнонебезпечними речовинами, матеріалами та предметами

Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищеною небезпеку для оточення. Поняття предмета кримінального правопорушення та його характеристика. Поняття нападу. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Предмет кримінального правопорушення. Види дій та спосіб їх вчинення. Суб'єктивна сторона, суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Предмет кримінального правопорушення, потерпіла сторона. Характеристика об'єктивної сторони. Зміст вини. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального

правопорушення. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне ввезення на територію України відходів й вторинної сировини. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика ввезення чи транзиту. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин. Предмет кримінального правопорушення. Інші ознаки даного складу кримінального правопорушення.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Майнова шкода.

Тема 24. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку водіння транспорту.

Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Поняття залізничного, водного й повітряного транспорту. Види діянь. Особливості законодавчої структури і конструкції складу кримінального правопорушення. Відповіальність за створення небезпеки настання наслідків. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття транспортного засобу. Види діянь. Причинний зв'язок та наслідки, їх характеристика. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття транспортного засобу. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку забезпечення функціонування транспорту.

Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття примушення та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Випуск в експлуатацію технічно-несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Характеристика причинного зв'язку. Завідомість як ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил, норм та стандартів, що стосуються уabezпечення дорожнього руху. Поняття порушення правил, норм та стандартів. Наслідки. Причинний зв'язок. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку

Групове порушення громадського порядку. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Масові заворушення. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Хуліганство. Поняття та види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Знаряддя хуліганства та їх вплив на кваліфікацію. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти моральності

Поняття наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Місце вчинення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Знищення, руйнування або пошкодження пам'яток - об'єктів культурної спадщини та самовільне проведення пошукових робіт на археологічній пам'ятці. Види діяння. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Знищення, пошкодження або приховання документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінально-правова характеристика втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 26. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Поняття, характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Поняття контрабанди. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру наркотичних засобів.

Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття злочинних дій. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Види розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збути. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення.

Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види розміру. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття посівів або вирощування снотворного маку чи конопель. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки. Встановлення розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Поняття викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Наслідки. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного публічного вживання наркотичних засобів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збути або збут отруйних й сильнодіючих речовин. Види діянь. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Тема 27. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань,

окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності

Опір представників влади, працівників правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовцеві. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Діяльність представника влади чи працівника правоохоронного органу по виконанню службових обов'язків та діяльність члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця з виконання покладених на нього обов'язків щодо охорони громадського порядку. Відмежування опору від злісної непокори. Вина при вчиненні опору. Суб'єкт кримінального правопорушення. Зміст примушення потерпілого при вчиненні опору.

Втручання у діяльність працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Види впливу на потерпілого. Зміст вини, мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення. Суб'єкт втручання. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу. Поняття «працівник правоохоронного органу». Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця. Поняття «посягання на життя». Відмінність цього кримінального правопорушення від умисного вбивства особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку.

Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Потерпілі від кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від захоплення заручників.

Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Види злочинних діянь. Мета кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від погрози або насильства щодо працівника правоохоронного органу. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Мотив і мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від умисного знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу та від умисного знищення або пошкодження майна. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання спеціальних предметів, що використовуються органами влади.

Поняття незаконного придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем. Види предметів кримінального правопорушення. Різновиди діянь. Мотиви кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Мотив кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Наруга над державними символами. Предмети кримінального правопорушення. Види діянь. Зміст поняття «публічна наруга».

Умисне пошкодження ліній зв'язку. Предмети кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на їх суб'єктів

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Характеристика об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Види діянь. Мета самовільного присвоєння вказаних повноважень або звання посадової особи. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації. Особливості законодавчої конструкції кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Зміст цивільно-правових зобов'язань. Об'єктивні прояви кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки. Самоправство. Поняття самоправства. Момент закінчення кримінального правопорушення.

Самоправство. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 28. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Поняття службової особи.

Кримінальні правопорушення проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів

діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків (загальні)

Зловживання владою або службовим становищем. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Перевищення влади або службових повноважень. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Перевищення повноважень службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Службове підроблення. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Службова недбалість. Поняття та види діянь. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти авторитету державного апарату, апарату підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності і пов'язані з ними (хабарництво)

Одержання хабара. Поняття та ознаки хабара. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне збагачення. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Комерційний підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Пропозиція або давання хабара. Поняття та ознаки хабара. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від відповідальності за пропозицію або давання хабара.

Зловживання впливом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Провокація хабара або комерційного підкупу. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 29. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Конституція України про охорону правосуддя. Поняття та види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду.

Завідомо незаконне затримання, привід або арешт. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Завідомість як ознака кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Постановляння суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти безпеки, честі та гідності суддів, народних засідателів, присяжних.

Втручання в діяльність судових органів. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза або насильство щодо суддів, народного засідателя чи присяжного. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною зі здійсненням право. суддя. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Кримінальні правопорушення проти прав та інтересів суб'єктів кримінального або цивільного процесу.

Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення права на захист. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Види діяння. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Кримінальні правопорушення проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ.

Примушування давати показання. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Завідомо неправдиве показання. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Обставини, що виключають злочинність цього діяння. Час вчинення цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти інтересів своєчасного припинення та розкриття кримінальних правопорушень.

Розголошення даних досудового слідства або дізнання. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Приховання кримінального правопорушення. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Обставини, що виключають відповідальність за цей злочин. Відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні.

Кримінальні правопорушення проти інтересів забезпечення неухильного виконання судових рішень.

Невиконання судового рішення. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Приховання майна. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від відбування покарання у вигляді обмеження волі та у вигляді позбавлення волі. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Злісна непокора вимогам адміністрації виправної установи. Види діяння. Поняття адміністрації виправної установи. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Дії, що дезорганізують роботу виправних установ. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Втеча зі спеціалізованого лікувального закладу. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил адміністративного нагляду. Види діяння. Умови звільнення від кримінальної відповідальності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення законодавства про кримінальні правопорушення проти правосуддя.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні положення кримінального права												
Тема 1. Поняття кримінального права	12	2	2			8	13	2				11
Тема 2. Поняття та види кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність та її підстава	12	2	2			8	13	2				11
Тема 3. Склад кримінального правопорушення	11	2	2			7	13		2			11
Разом за змістовим модулем 1	35	6	6			23	39	4	2			33
Змістовий модуль 2. Склад кримінального правопорушення												
Тема 4. Об'єкт кримінального правопорушення	12	2	2			8	10					10
Тема 5. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення	12	2	2			8	10					10
Тема 6. Суб'єкт кримінального правопорушення. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування	12	2	2			8	10					10
Тема 7. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 2	48	8	8			32	40					40
ІНДЗ	5				5		11					11
Усього годин за модулем 1	90	14	14	2	5	55	90	4	2	11	73	
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Спеціальні положення про кримінальне правопорушення												
Тема 8. Поняття, види, структура і тлумачення закону про кримінальну відповідальність	11	2	2			7	11					11
Тема 9. Стадії вчинення кримінального правопорушення	12	2	2			8	15	2	2			11
Тема 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні	12	2	2			8	13	2				11
Разом за змістовим модулем 3	35	6	6			23	39	4	2			33
Змістовий модуль 4. Покарання, звільнення від нього та його відбування												
Тема 11. Множинність кримінальних правопорушень	12	2	2			8	10					10
Тема 12. Обставини, що виключають кримінальну противіправність діяння	12	2	2			8	10					10
Тема 13. Покарання та його призначення	12	2	2			8	10					10
Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності, покарання та його відбування	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 4	48	8	8			32	40					40
ІНДЗ	5				5		11					11
Усього годин за модулем 2	90	14	14	2	5	55	90	4	2	11	73	
Модуль 3												
Змістовий модуль 5. Поняття Особливої частини кримінального права. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, особи, власності та у сфері господарської діяльності												
Тема 15. Поняття Особливої частини кримінального права	12	2	2			8	12	2				10
Тема 16. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	12	2	2			8	12	2				10
Тема 17. Кримінальні правопорушення проти життя особи	12	2	2			8	12		2			10
Тема 18. Кримінальні	12	2	2			8	12		2			10

правопорушення проти здоров'я особи												
Тема 19. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	11	2	2			7	10					10
Тема 20. Кримінальні правопорушення проти власності лікування	11	2	2			7	10					10
Тема 21. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	11	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 5	81	14	14			53	78	4	4			70
Змістовий модуль 6. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, здоров'я населення, проти особистих прав і свобод людини і громадяниніа, громадської безпеки, безпеки руху та експлуатації транспорту, правосуддя, громадського порядку та моральності												
Тема 22. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадяниніа	11	2	2			7	12	2				10
Тема 23. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	11	2	2			7	12		2			10
Тема 24. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	11	2	2			7	10					10
Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	11	2	2			7	10					10
Тема 26. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	11	2	2			7	9					9
Тема 27. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	11	2	2			7	9					9
Тема 28. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	11	2	2			7	9					9
Тема 29. Кримінальні правопорушення проти правосуддя	11	2	2			7	9					9
Разом за змістовим модулем 6	88	16	16			56	80	2	2			76
ІНДЗ	11				11		22					22
Усього годин за модулем 3	180	30	30		11	109	180	6	6			146
Усього годин	360	58	58	4	21	219	360	14	10			292

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття кримінального права	2
2	Поняття та види кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність та її підстава	2
3	Склад кримінального правопорушення	2

4	Об'єкт кримінального правопорушення	2
5	Об'єктивна сторона кримінального правопорушення	2
6	Суб'єкт кримінального правопорушення. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування	2
7	Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення	2
8	Поняття, види, структура і тлумачення закону про кримінальну відповідальність	2
9	Стадії вчинення кримінального правопорушення	2
10	Співучасть у кримінальному правопорущенні	2
11	Множинність кримінальних правопорушень	2
12	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	2
13	Покарання та його призначення	2
14	Звільнення від кримінальної відповідальності, покарання та його відбування	2
15	Поняття Особливої частини кримінального права	2
16	Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	2
17	Кримінальні правопорушення проти життя особи	2
18	Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи	2
19	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	2
20	Кримінальні правопорушення проти власності	2
21	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	2
22	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	2
23	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	2
24	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	2
25	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	2
26	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	2
27	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	2
28	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	2
29	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття кримінального права	8
2	Поняття та види кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність та її підстава	8
3	Склад кримінального правопорушення	7
4	Об'єкт кримінального правопорушення	8
5	Об'єктивна сторона кримінального правопорушення	8
6	Суб'єкт кримінального правопорушення. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування	8
7	Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення	8
8	Поняття, види, структура і тлумачення закону про кримінальну відповідальність	7
9	Стадії вчинення кримінального правопорушення	8
10	Співучасть у кримінальному правопорушенні	8
11	Множинність кримінальних правопорушень	8
12	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння	8
13	Покарання та його призначення	8
14	Звільнення від кримінальної відповідальності, покарання та його відбування	8
15	Поняття Особливої частини кримінального права	8
16	Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	8
17	Кримінальні правопорушення проти життя особи	8
18	Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи	8
19	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	7
20	Кримінальні правопорушення проти власності	7
21	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	7
22	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	7
23	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	7
24	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	7
25	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	7
26	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	7

27	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	7
28	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	7
29	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	7
	Разом	219

6. Індивідуальні завдання

1. Поняття, завдання та система кримінального права України.
2. Конституція України як концептуальне джерело кримінального права.
3. Функції кримінального права, предмет і метод кримінально-правового регулювання.
4. Принципи кримінального права.
5. Закон про кримінальну відповідальність.
6. Структура Кримінального кодексу України; співвідношення Загальної та Особливої частини кримінального права.
7. Структура статей Кримінального кодексу України; види диспозицій і санкцій кримінально-правових норм.
8. Тлумачення кримінально-правових норм та його види.
9. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі.
10. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі.
11. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність.
12. Кримінальна відповідальність: поняття, види та ознаки.
13. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.
14. Малозначність діяння (ч. 2 ст. 11 КК).
15. Відмінність кримінальних правопорушень від інших правопорушень.
16. Підстави (ознаки, критерії) класифікації кримінальних правопорушень, види кримінальних правопорушень.
17. Поняття та види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення, їх кримінально-правова характеристика.
18. Поняття закінченого кримінального правопорушення.
19. Момент закінчення окремих видів кримінальних правопорушень.
20. Готовання до кримінального правопорушення.
21. Замах на кримінальне правопорушення та його види.
22. Добровільна відмова при незакінченному кримінальному правопорушенні.
23. Поняття, елементи, ознаки, види та функції складу кримінального правопорушення.
24. Поняття та види об'єкта складу кримінального правопорушення.
25. Структура суспільних відносин як об'єкта кримінального правопорушення.
26. Предмет кримінального правопорушення.
27. Поняття та види потерпілого від кримінального правопорушення.

28. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
29. Суспільно небезпечні наслідки та їх види.
30. Суспільно небезпечне діяння та його форми.
31. Причинний зв'язок та його кримінально-правове значення.
32. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення.
33. Поняття, ознаки та види суб'єкта складу кримінального правопорушення.
34. Осудність: поняття та її значення.
35. Поняття та критерії неосудності за кримінальним правом.
36. Поняття, ознаки та значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
37. Вина: поняття, форми та їх характеристика.
38. Поняття та види умислу.
39. Поняття та види необережності.
40. Подвійна (складна або змішана) форма вини, її значення для кваліфікації кримінальних правопорушень.
41. Випадок (казус); його відмінність від кримінальної протиправної недбалості.
42. Поняття та види помилок у кримінальному праві, їх вплив на кримінальну відповідальність.
43. Поняття, ознаки та значення співучасті у кримінальному правопорушенні.
44. Види співучасників.
45. Форми співучасті.
46. Специфічні прояви співучасті (ексцес виконавця, посереднє виконання кримінального правопорушення, співучасть у кримінальному правопорущенні зі спеціальним суб'єктом, провокація кримінального правопорушення, невдалі організація, пособництво чи підбурювання до кримінального правопорушення, добровільна відмова співучасників від доведення кримінального правопорушення до кінця).
47. Поняття та види причетності до кримінального правопорушення.
48. Поняття та види множинності кримінальних правопорушень.
49. Триваючі, продовжувані та складні (складені) кримінальні правопорушення.
50. Поняття, ознаки, види та правові наслідки повторності кримінальних правопорушень.
51. Поняття, ознаки, види та правові наслідки сукупності кримінальних правопорушень.
52. Поняття, ознаки, види та правові наслідки рецидиву кримінальних правопорушень.
53. Поняття і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
54. Поняття необхідної оборони та умови її правомірності.
55. Уявна оборона.

56. Поняття та умови правомірності дій по затриманню особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
57. Поняття крайньої необхідності та умови її правомірності.
58. Фізичний або психічний примус: поняття та зміст.
59. Виконання наказу або розпорядження: поняття, зміст і правове значення.
60. Поняття та ознаки діяння, пов'язаного з ризиком, як обставини, що виключає кримінальну противідповідальність діяння.
61. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
62. Правові підстави, порядок та види звільнення від кримінальної відповідальності.
63. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каєттям.
64. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
65. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
66. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обставин.
67. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
68. Поняття, ознаки покарання та його мета за кримінальним правом України.
69. Система покарань та види покарання.
70. Кримінально-правова характеристика штрафу.
71. Кримінально-правова характеристика громадських робіт.
72. Кримінально-правова характеристика виправних робіт.
73. Кримінально-правова характеристика арешту.
74. Кримінально-правова характеристика обмеження волі.
75. Кримінально-правова характеристика позбавлення волі на певний строк.
76. Принципи та загальні засади призначення покарання.
77. Обставини, що пом'якшують покарання.
78. Обставини, що обтяжують покарання.
79. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
80. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.
81. Призначення покарання за сукупністю вироків.
82. Поняття, підстави й види звільнення від кримінального покарання та його відбування.
83. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
84. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
85. Кримінально-правова характеристика амністії.
86. Помилування.
87. Поняття та кримінально-правове значення судимості; умови та строки погашення судимості; зняття судимості.
88. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування за кримінальним правом України.

89. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
90. Примусові заходи виховного характеру.
91. Поняття, система та джерела Особливої частини кримінального права.
92. Поняття кримінальної політики та її основні напрямки: криміналізація та декриміналізація, пеналізація та депеналізація.
93. Поняття та види злочинів проти основ національної безпеки (ст.ст.109-114 КК).
94. Державна зрада (ст. 111 КК).
95. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст.112 КК).
96. Диверсія (ст.113 КК).
97. Шпигунство (ст.114 КК).
98. Поняття та види злочинів проти життя та здоров'я особи (ст.ст.115-145 КК).
99. Умисне вбивство (ст.115 КК).
100. Вбивство через необережність (ст.119 КК).
101. Доведення до самогубства (ст.120 КК).
102. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст.121 КК).
103. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК).
104. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця (ст.124 КК).
105. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК).
106. Катування (ст.127 КК).
107. Зараження венеричною хворобою (ст. 133 КК).
108. Поняття злочинів проти волі, честі та гідності особи (ст.ст.146-151 КК).
109. Торгівля людьми або інша угода щодо передачі людини (ст.149 КК)
110. Поняття та види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (ст.ст.152-156 КК).
111. Згвалтування (ст.152 КК).
112. Розხрення неповнолітніх (ст.156 КК).
113. Поняття та види злочинів проти власності (ст.ст.185-198 КК).
114. Крадіжка (ст.185 КК).
115. Грабіж (ст.186 КК).
116. Розбій (ст.187 КК).
117. Вимагання (ст.189 КК).
118. Шахрайство (ст.190 КК).
119. Умисне знищенння або пошкодження майна (ст.194 КК).
120. Поняття та види злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (ст.ст.157-184 КК).
121. Поняття та види злочинів проти довкілля (ст.ст.236-254 КК).
122. Порушення правил екологічної безпеки (ст.236 КК).
123. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворювання населення (ст.238 КК).
124. Забруднення атмосферного повітря (ст.241 КК).

125. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст.249 КК).
126. Поняття та види злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (ст.ст.364-370 КК).
127. Зловживання владою або службовим становищем (ст.364 КК).
128. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст.365 КК).
129. Одержання хабара (ст.368 КК).
130. Поняття та види злочинів у сфері господарської діяльності (ст.ст.199-233 КК).
131. Виготовлення, зберігання, придання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збути або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї (ст.199 КК).
132. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення (ст.200 КК).
133. Контрабанда (ст.201 КК).
134. Протидія законній господарській діяльності (ст.206 КК України).
135. Ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язків платежів (ст.212 КК України).
136. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом (ст.213 КК).
137. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст.231 КК).
138. Поняття та види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян (ст.ст.338-360 КК).
139. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника (ст.349 КК).
140. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст.355 КК).
141. Поняття та види злочинів проти правосуддя (ст.ст.371-400 КК).
142. Завідомо незаконні затримання, привід або арешт (ст.371 КК).
143. Поняття та види злочинів проти громадської безпеки (ст.ст.255-270 КК).
144. Створення злочинної організації (ст.255 КК).
145. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності (ст.256 КК).
146. Бандитизм (ст.257 КК).
147. Терористичний акт (ст.258 КК).
148. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст.262 КК).
149. Незаконне поводження із зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст.263 КК).
150. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (ст.264 КК).

151. Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин (ст.269 КК).
152. Поняття та види злочинів проти безпеки виробництва (ст.ст.271-275 КК).
153. Поняття та види злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту (ст.ст.276-292 КК).
154. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст.286 КК).
155. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст.289 КК).
156. Поняття та види злочинів проти громадського порядку та моральності (ст.ст.293-304 КК).
157. Хуліганство та його види (ст.296 КК).
158. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів (ст.301 КК).
159. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність (ст.304 КК).
160. Поняття та види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення (ст.ст.305-327 КК).
161. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст.305 КК).
162. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст.307 КК).
163. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст.308 КК).
164. Незаконне виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збути (ст.309 КК).
165. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (ст.311 КК).
166. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст.312 КК).
167. Поняття та види злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації (ст.ст.328-337 КК).
168. Розголошення державної таємниці (ст.328 КК).
169. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів (ст.337 КК).
170. Поняття злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (ст.ст.361-363-1 КК).
171. Створення з метою використання, розповсюдження або збути шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст.361-1 КК).
172. Поняття та види злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів) (ст.ст.401-435 КК).

- 173. Дезертирство (ст.408 КК).
- 174. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї (ст.410 КК).
- 175.**Поняття та види злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (ст.ст.436-447 КК).

7. Методи навчання

Репродуктивний, дослідницький. Інтерактивні методи: відповіді на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти, аналіз історій і ситуацій, дискусії, дебати, полеміки, мозковий штурм, відпрацювання навичок. Активні методи: моделювання професійної діяльності, метод активних ігор. Інноваційні методи: компетентнісний, проектно-дослідницький. Наочні методи: квесті, кросворди. Практичні методи: практичні роботи, написання статей, тез доповідей. Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Методи дистанційного навчання.

8. Очікувані результати навчання з дисципліни

РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сferах. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. РН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохранної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки. РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохранної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохранної діяльності. РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохранної діяльності. РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що винikли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення. РН17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку,

економічну та інформаційну безпеку, тощо). РН18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності. РН20. Підтримувати, встановлені на законодавчому рівні, умови дотримання дозвільної системи. РН21. Організовувати заходи щодо режиму секретності та захисту інформації. РН22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

9. Засоби оцінювання

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях. Контроль самостійної роботи: перевірка індивідуальних завдань, захист реферату, презентації. Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контролю оцінювання. Форма підсумкового семестрового контролю: залік, екзамен, екзамен.

10. Критерії оцінювання

Поточний контроль: усні опитування на практичних заняттях; індивідуальні відповіді на практичних заняттях; інтерактивні методи навчання; вирішення конкретних правових ситуацій; розв'язання задач; підготовка оглядів сучасної спеціальної літератури; тестування за окремими розділами курсу; підготовка презентацій, рефератів та доповідей до практичних занять; участь у конференціях та конкурсі студентських наукових робіт.

Рубіжний контроль (проміжна атестація): проведення програмованого контролю (тестування).

Система оцінювання курсу.

Оцінка знань здобувачів вищої освіти здійснюється за кредитно-модульною системою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за певною кількістю балів.

1 семестр. Підсумкова оцінка за залік визначається як сума двох контролів за перший і другий змістовні модулі за 100-бальною шкалою.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання навчальна дисципліна в цілому оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінка за 100-бальною шкалою переводиться відповідно у двобальну шкалу (зараховано – не зараховано).

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100
T1	T2	T3	РК1	T4	T5	T6	T7	РК2
17	17	16	50	12	13	12	13	50

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

2 семестр. Підсумкова оцінка визначається як сума двох контролів за перший та другий змістовні модулі за 70-бальною шкалою. Здобувач вищої освіти складає іспит за 30-бальною шкалою. В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як сума в цілому двох змістовних модулів та іспиту за 100-бальною шкалою.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання навчальна дисципліна в цілому оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (сума)	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4				70	30	100
T 8	T 9	T1 0	РК3	T11	T1 2	T13	T1 4	РК4		
10	10	10	30	10	10	10	10	40		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

3 семестр. Підсумкова оцінка визначається як сума двох контролів за перший та другий змістовні модулі за 60-бальною шкалою. Здобувач вищої освіти складає іспит за 40-бальною шкалою. В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як сума в цілому двох змістовних модулів та іспиту за 100-бальною шкалою.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання навчальна дисципліна в цілому оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий контроль (сума)	Підсумковий тест (екзамен)	Сума		
Змістовий модуль 5								Змістовий модуль 6							60	40	100		
T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	P K 5	T 22	T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28	T 29	P K 6			
4	4	4	4	4	4	4	28	4	4	4	4	4	4	4	4	4	32		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100		
85-89		
75-84	позитивні оцінки	
70-74		
60-69		зараховано

35-59	незадовільні оцінки	не зараховано
1-34		

11. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 28 с.

2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 33 с.

3. Програма з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 12 с.

4. Робоча програма з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 52 с.

5. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 110 с.

6. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 72 с.

7. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Кримінальне право» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохранна діяльність» заочної форми навчання / Укл. Т. Є. Леоненко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 30 с.

12. Рекомендована література Базова

1. Постанови Пленуму Верховного Суду України (1963-2000) станом на 1 травня 2000 р.: Офіційне видання / За ред. В.Ф. Бойка. У 2-х т. – Т 2. – К.: А.С.К., 2000.

2. Постанови Пленуму Верховного Суду України (1972-2002) – К.: А.С.К., 2003. – 560 с.

3. ППВСУ № 3 від 25.04.2003 р. “Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності” //ЮВУ (ПБ). – 2003. – 28 червня.

4. ППВСУ від 08.10.2004 р. №15 „Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов’язкових платежів” // ВВСУ. – 2005. – № 1. – С. 9-12.

5. ППВСУ від 15 квітня 2005 р. № 5 “Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом” // ВВСУ– 2005.– № 5.– С.9-12.

6. ППВСУ від 16.04.2004 р. №5 „Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх” // Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальних справах / За заг. ред. В.Т. Маляренка. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 300.
7. ППВСУ від 23 грудня 2005 р. № 13 «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об’єднаннями» // ВВСУ.-2006.– №1.– С.2-6.
8. ППВСУ від 23.12.2005 р. № 14 „Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті”// ВВСУ.– 2006.-№2. С. 6-11.
9. ППВСУ від 26 квітня 2002 р. №3 “Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами // ЮВУ (ІПБ). – 2002. – 29 червня – 5 липня. – № 26. – С.26-29.
10. ППВСУ від 26 квітня 2002 р. №4 “Про судову практику у справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів” // ВВСУ. – 2002. -№4. – С.10-21 (вкладка).
11. ППВСУ від 27.02.2004 р. №2 „Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність” // Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальних справах / За заг. ред. В.Т. Маляренка. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 292.
12. ППВСУ від 28.05.2004 р. №9 „Про деякі питання застосування судами України адміністративного та кримінального законодавства у зв’язку з набранням чинності Законом України від 22 травня 2003 р. „Про податок з доходів фізичних осіб” // Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальних справах / За заг. ред. В.Т. Маляренка. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 310
13. ППВСУ від 3 червня 2005 р. № 8 «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» // ВВСУ. – 2005. – № 6. – С. 10-13.
14. Практика судів України з кримінальних справ 2001-2005 / В.Т. Маляренко. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 464 с.
15. Розгляд судами справ про злочини, вчинені організованими групами (за матеріалами статистичного аналізу) // ВВСУ. – № 1. – С. 29-33.
16. Структура видів покарання, призначених засудженим особам (за вироками, що набрали законної сили) / Кількість розглянутих судами України справ та матеріалів // ВВСУ. – 2005. – №4. – С. 12.
17. Судимість осіб та призначення мір кримінального покарання у 2003 р. // ВВСУ. – 2004. – №4. – С. 28-33.
18. Судова практика у справах про злісне ухилення від сплати аліментів на утримання дітей // ВВСУ.–2004. – №1. – С. 27-28.
19. Узагальнення ВСУ „Про практику застосування судами законодавства, що регулює закриття кримінальних справ” // ВВСУ. – 2004. – №2. – С. 27-33.

20. Узагальнення практики розгляду судами України кримінальних справ про злочини, передбачені ст.ст. 209, 209-1 та 306 КК України // Законодавство України: НПК. – 2005. – №7. – С. 16-35.

Допоміжна

21. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

22. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П., Бабій А.Ю. Чернівці. 2022. 319 с.

23. Тютюгін В.І., Комаров О.Д., Рубащенко М.А. Кримінальне право України. Особлива частина. Посібник для підготовки до заліків та іспитів. Видавництво: Право.2022. 188 с.

24. Кримінальне право. Загальна частина (у таблицях і схемах):навчальний посібник / О. С. Бондаренко, М. О. Думчиков. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 114 с.

25. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : вид. 7-ме, перероб. та допов. Київ : Алерта, 2021. 500 с.

26. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.

27. Кримінальне право України. Загальна частина:підручник / [А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житнийта ін.] ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.

28. Бабанін С.В. Кримінальне право. Конспект лекцій. ДДУВС. 2019. 253 с.

29. Кримінальне право України. Особлива частина. Підручник. За редакцією В.В. Стасиса, В.Я. Тація. Харків: Правою 2010, 608 с.

30. Коржанський М.Й. Науковий коментар Кримінального кодексу України. – К.: Атіка, Академія, Ельга-Н, 2001.-656 с.

31. Кримінальний Кодекс України: Науково-практичний коментар / [Баулін Ю.В, Борисов В.І, Гавриш С.Б. та ін.]; за заг. ред. В.В. Стасиса, В.Я. Тація. – Х.: Одіссей, 2008. – 1208 с.

32. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. В.В. Стасиса, В.Я. Тація. – К.: Ін Юре, 2003. – 1196 с.

33. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, П.П. Андрушка. – Кн. 1. Загальна частина. – К.: Форум, 2005. – 325 с.

34. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, П.П. Андрушка. – Кн. 2. Особлива частина. – К.: Форум, 2005. – 673 с.

35. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, П.П. Андрушка. – Кн. 3. Особлива частина. – К.: Форум, 2005. – 584 с.

36. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 4-те вид. переробл. та доповн. / Відп. ред. С.С. Яценко. –К.: А.С.К., 2005.– 868 с.

37. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [В.К. Грищук, О.О. Дудоров, А.М. Ришелюк та ін.]; за ред. *M.I. Мельника, M.I. Хавронюка.* – [6-те видання, переробл. і доповн.]. – К.: Юридична думка, 2009. – 1236 с.
38. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 3-те вид., переробл. та доповн. / За ред. *M.I. Мельника, M.I. Хавронюка.* – К.: Атіка, 2003. – 1056 с.
39. Уголовный кодекс Украины. Комментарий / Под ред. *Ю.А. Кармазина, Е.Л. Стрельцова.* – Х.: Одиссей, 2001. – 960 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України // <http://www.mon.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України // <http://www.scourt.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України // <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського // <http://www.nbuu.gov.ua/>